

Plán péče o přírodní památku Vršky - Díly

**na období
2024 – 2033**

Zpracoval ing. Darek Lacina

listopad 2022

*Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem
životního prostředí a zemědělství*

protokolem č.j. ze dne

Obsah

Obsah	3
1. Základní údaje o zvláště chráněném území	5
1.1 Základní identifikační údaje	5
1.2 Údaje o lokalizaci území	5
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	6
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	6
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	7
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	7
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	7
1.8 Cíl ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	10
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	10
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	10
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	13
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	13
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	15
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	15
2.4.1 Základní údaje o lesích	15
2.4.2 Základní údaje o nelesních plochách	17
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	18
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	19
3. Plán zásahů a opatření	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	24
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	25
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	25
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	25
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	25
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	26
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	26
4. Závěrečné údaje	27
4.1 Předpokládané orientační náklady podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	27
4.2 Použité podklady a zdroje informací	27
4.3 Seznam používaných zkratk	28

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	29
5. Přílohy.....	30

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

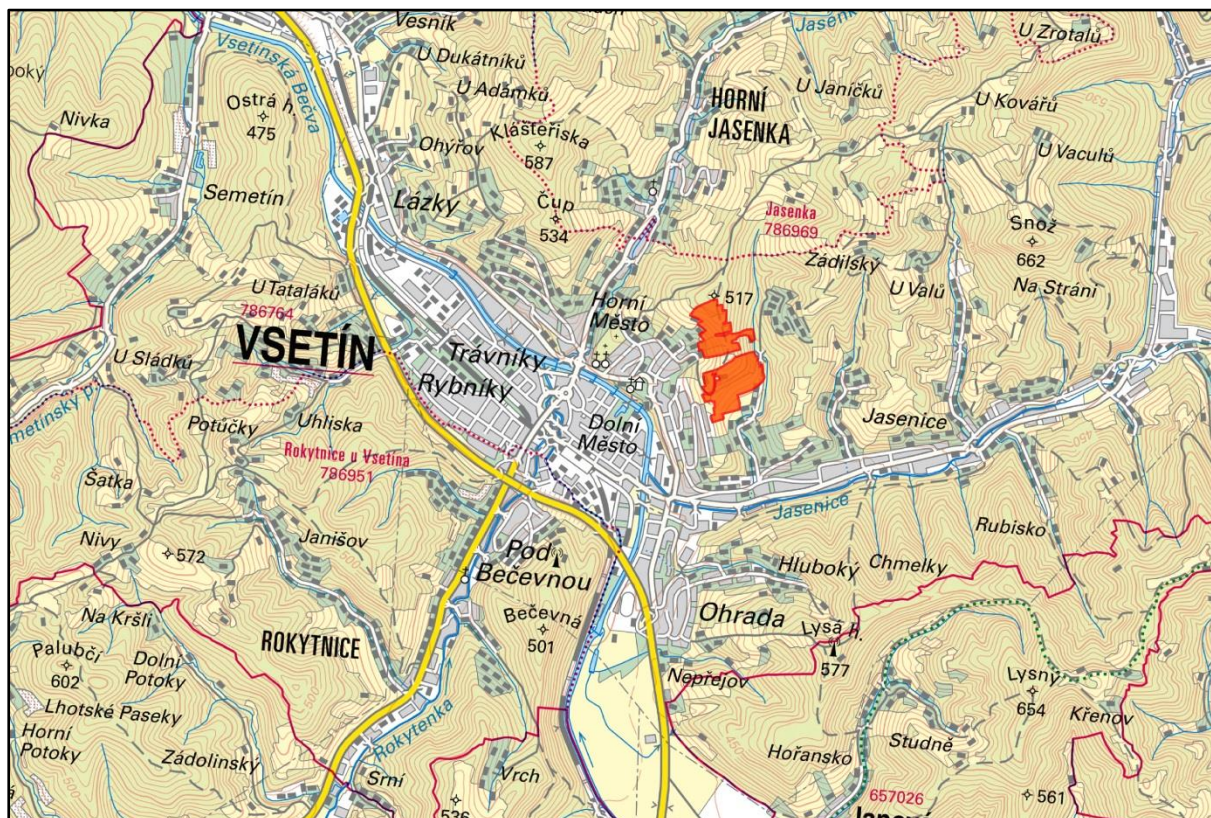
1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2037
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Vršky - Díly
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení OkÚ Vsetín
orgán, který předpis vydal:	Okresní úřad Vsetín
číslo předpisu:	2/1999
datum platnosti předpisu:	22. 2. 1999
datum účinnosti předpisu:	10. 3. 1999

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Zlínský
okres:	Vsetín
obec s rozšířenou působností:	Vsetín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Vsetín
obec:	Vsetín
katastrální území:	Vsetín

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území: PP Vršky - Díly

Katastrální území: 786764 Vsetín

Celková výměra ZCHÚ činí 19,8300 ha*, z toho část Díly 11,4292 ha a část Vršky 8,4008 ha. Ochranné pásmo má celkovou výměru 6,5285 ha*, z toho připadá na Díly 5,5498 a na Vršky 0,9787 ha.

*) – dle vyhlášovacího předpisu je výměra ZCHÚ 19,4137 ha a výměra jeho OP 6,6 ha, v DRÚSOP AOPK ČR jsou uváděny hodnoty 19,8408 ha a 6,550 ha, dle GIS (stav v r. 2022) jde o výměru 19,8414 ha.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Seznam parcel v PP Vršky – Díly

Seznam parcel v ochranném pásmu PP Vršky - Díly

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,3963	0,4932		
vodní plochy	0	0	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	15,4085	3,7423		
orná půda	2,3449	1,2382		
ostatní zemědělské pozemky	0,3262	0,3407		
ostatní plochy	1,3629	0,6930	neplodná půda	1,2608
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	0,0026	0,0141		
plocha celkem	19,8414	6,5215		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): ne
překryv s jiným typem ochrany: CHOPAV Vsetínské vrchy
mezinárodní statut ochrany: ne

Natura 2000

ptačí oblast: ne
evropsky významná lokalita: ne

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Unikátní krajinný ráz u terasovitě členěného svahu s porosty dřevin, dále květnaté louky a křovinaté biotopy s výskytem zvláště chráněných druhů flóry (zejména orchidejí a hrachoru široolistého), ohrožených druhů ptáků (zejména pěnice vlašské a ůuhýka obecného) a vzácných druhů hmyzu (teplomilné kutilky z blanokřídých *Scelliphrom destillatorium* a z motýlů zejména ostruháčka modrolesklého (*Lycaena alciphron*) a zelenáčka *Adscita notata*).

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ* (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
K3 Vysoké mezofilní křoviny	25	Křovité formace vzniklé sukcesí	A
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	25	Většina TTP; spíše v J a Z části	A
T1.3 Poháňkové pastviny	10	Ostrůvkovitý výskyt; přechody k jiným biotopům	A
T3.4 Širokolisté suché trávníky	30	Většina TTP; často s ovocnými dřevinami (ext. sady), spíše v S a V části	A

Zdroj: aktualizace podrobného mapování biotopů soustavy NATURA 2000 (viz Mapomat AOPK ČR)

*) – přibližný odhad, většina ploch je mozaikou biotopů

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
ůuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	NT	Křoviny, kde pravidelně hnízdí; potvrzen i v r. 2019 – 6 párů, hlavně část Díly	A
pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>)	VU	Křoviny – při posledním IP nebyla zjištěna	A
ohniváček modrolesklý (<i>Lycaena alciphron</i>)	VU	Nejsou údaje	A
zelenáček velký (<i>Jordanita notata</i>)	VU	Nejsou údaje, Spitzer považuje na lokalitě za vymřelý	A
vstavač mužský znamenáný (<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>)	EN/C2t	2014: v části Díly hojněji na vých.okraji ovocného sadu (20 ex.) a jinde; v části Vršky roztroušeně, jednotlivě až nižší desítky rostlin	A
vstavač kukačka (<i>Orchis morio</i>)	CR/C1b	2014: jen v části Vršky 5 kvetoucích ex.	A
vstavač osmahlý letní (<i>Orchis ustulata</i> var. <i>aestivalis</i>)	CR/C1t	V roce 2014 nebyl potvrzen	A
hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>)	EN/C2b	2014: v části Díly 6 kvetoucích ex, v části Vršky 2 kvet. ex.	A
vemeník dvoulístý (<i>Platanthera bifolia</i>)	VU/C3	2014: vrcholové partie části Vršky a horní třetina sjezdovky	A
prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>)	EN/C2t	Pouze v části Vršky cca 15 kvetoucích ex. v r. 2014	A
pětiprstka žežulník pravá (<i>Gymnadenia conopsea</i> subsp. <i>conopsae</i>)	EN/C2t	V r. 2014 v části Vršky celkem 15 kvet. ex. a v části Díly 9 kvetoucích ex.	A
kruštík široolistý (<i>Epipactis helleborine</i>)	-	V r. 2014 2 sterilní ex. v části Vršky – vliv sucha	A
hrachor široolistý (<i>Lathyrus latifolius</i>)	NT/C3	V části Vršky ve vrcholové partii na okraji lesa; v části Díly roztroušeně (2014)	A

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR:

Červený seznam ohrožených druhů ČR – obratlovci (2017)

Červený seznam ohrožených druhů ČR – cévnaté rostliny (2017)

*kód předmětu ochrany:

A = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
K3 Vysoké mezofilní křoviny	Zachování biotopu jako stanoviště specifické bioty a s ohledem na zachování typického znaku krajinného rázu	1. druhová pestrost složení křovin 2. zachování liniového charakteru na pohledově exponovaných svazích 3. alespoň 6 hnízdících párů ťuhýka obecného
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	Zachování biotopu jako stanoviště specifické bioty a s ohledem na zachování typického znaku krajinného rázu	1. Druhová pestrost složení vegetace*
T1.3 Poháňkové pastviny	Zachování biotopu jako stanoviště specifické bioty a s ohledem na zachování typického znaku krajinného rázu	1. Druhová pestrost složení vegetace*
T3.4 Širokolisté suché trávníky	Zachování biotopu jako stanoviště specifické bioty a s ohledem na zachování typického znaku krajinného rázu	1. Druhová pestrost složení vegetace*

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	Zachování populace druhu	Alespoň 6 hnízdících párů
pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
vstavač mužský (<i>Orchis mascula</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
vstavač kukačka (<i>Orchis morio</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
vstavač osmahlý (<i>Orchis ustulata</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
krušík široolistý (<i>Epipactis helleborine</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*
hrachor široolistý (<i>Latyhrus latifolius</i>)	Zachování populace druhu	Neurčeno*

*) – Vzhledem k nedostatku aktuálních dat především o vegetaci je možno indikátory stanovit až po zpracování dostatečných průzkumů.

Obecně je možno cíle ochrany charakterizovat takto:

- zachování charakteru květnatých orchidejových luk a udržovaných křovinatých porostů střídajících se s obhospodařovanými loukami (pastvinami), tím zachování optimálních životních podmínek pro ohrožené a vzácné druhy flóry a fauny,
- zachování esteticky hodnotných vzrostlých jedinců javoru babyky a hlohu a krajinářsky působivého, terasovitě členěného svahu na Dílech, který je pozůstatkem zemědělského hospodaření našich předků na svažitéch pozemcích.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka „Vršky – Díly“ se nachází východně nad zástavbou Vsetína v místních částech Zádilský a Vršky. Je tvořena dvěma vedle sebe ležícími lokalitami s rozdílným charakterem v nadmořské výšce 380 – 510 m. Na většině ploch převládají rostlinná společenstva mezofilních luk svazu *Arrhenaterion* (ovsík vyvýšený, chrpa luční, srha říznačka, svízel povázka, kozí brada východní aj.), dále se vyskytují fytoceózy svazu *Violion caninae* (pětiprstka žežulník, vemeník dvoulistý, mochna nátržník), *Bromion erecti* (teplomilné společenstvo s dominancí válečky prapořité – místy zejména ve východní části Dílů souvislý pokryv), *Cynosurion* (krátkostébelné mezofytní porosty ovlivňované pastvou, častou sečí nebo sešlapáváním), na vlhkých stanovištích svaz *Alopecurion* (kohoutek luční, kyseláč luční) a ojediněle svaz *Molinion* (v údolí toku Zádilský, např. jej indikuje krvavec toten).

Z hlediska geomorfologického se území nachází v soustavě Vnější Západní Karpaty, podsoustavě Západní Beskydy, celku Hostýnsko-vsetínská hornatina, podcelku Vsetínských vrchů a okrsku Valašskobystřická vrchovina.

Klimaticky jde o okraj chladné oblasti 7. Hydrologicky náleží k povodí řeky Moravy, dílčího povodí Vsetínských Bečvy. Geobotanicky náleží do zóny květnatých bučin; avšak dle potenciální přirozené vegetace ještě do jednotky 10 - *Carici pilosae-Carpinetum*.

Geologickým podkladem území jsou flyšové vrstvy s vápnitými jílovci a glaukonitickými pískovci Magurské skupiny příkrovů račanské jednotky (souvství zlínské, vrstvy vsetínské).

Z hlediska lesnické typologie náleží lesní porosty k souborům lesních typů (SLT) 4B – bohatá bučina a okrajově 4A – lipová bučina.

Část Vršky leží jižně od kóty Vršky. Část území se nachází na vrcholu hřbetu, větší část na jihozápadním svahu a menší část na východním svahu (bývalá sjezdovka Dáblůvka). Na většině plochy jsou přítomny květnaté louky s bohatou květenou včetně orchidejí. Menší část plochy zaujímají listnaté lesíky (původní pařeziny) s dominujícím habrem obecným (*Carpinus betulus*). Ladem ležící pozemky podél okrajů těchto lesů intenzivně zarůstají náletem habru.

Část Díly – jedná se většinou o jižně, zčásti jihovýchodně, východně a západně exponovaný svah, který je rozčleněn asi dvaceti mezemi. Meze se vytvořily v minulých staletích během orby na svahu a jsou významným kulturně historickým fenoménem zemědělsky obhospodařované krajiny v kopcovitém terénu na Valašsku. Na mezích roste většinou bohatý porost křovin, zejména trnka obecná, hloh sp. a růže šípková, místy s roztroušenými listnatými stromy z náletů (vrba, třešeň ptačí, hrušeň, javor babyka, jasan ztepilý, dub). Na několika parcelách je ovocný sad (jabloně, slivoně, třešně). Na několika místech se nacházejí zbytkové populace orchidejí. Dvě třetiny pozemků jsou běžně zemědělsky obhospodařovány. Ladem ležící pozemky postupně zarostly dřevinami, zejména keři a v důsledku této sukcese se na lokalitě vytvořily optimální životní podmínky zejména pro ptáky křovinatých biotopů.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>) ¹	§2	EN/C2b	8 ks, ve střední části p. č. 5222, na vých. okraji p. č. 5164
prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>) ^{1,4}	§2	EN/C2t	16 ks, nejvíce záp.od hřebenové polní cesty na p. č. 5096 a 5097, dále sv. okraj parcely č. 5099 a záp. část sjezdovky; 2018 – 244 kvetoucích ex.
prstnatec májový pravý (<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i>)	§3	NT/C3	V části Vršky, v jihozápadním koutě p. č. 5132 4 kvetoucí rostliny
vstavač kukačka (<i>Orchis morio</i>) ^{1,4}	§2	CR/C1b	5 ks, záp. od hřebenové polní cesty na p. č. 5096 a 5097, nad stavením v jz. koutě území na p. č. 5160; 2018 – 4 kvetoucí ex.
vstavač mužský znamenavý (<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>) ^{1,4}	§2	EN/C2t	115 ks, roztroušeně 2 – 21 ex., také v OP, stovky jedinců (2018)
vstavač osmahlý letní (<i>Orchis ustulata</i> subsp. <i>aestivalis</i>)	§2	CR/C1t	Při IP 2014 nebyl potvrzen
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>) ¹	§3	LC/C4a	jen v části Vršky: jv. část p. č. 5166, lesní porost na p. č. 5163, okraj lesa v sv. části p. č. 5144
pětiprstka žežulník pravá (<i>Gymnadenia conopsea</i> subsp. <i>conopsea</i>) ^{1,4}	§3	EN/C2t	24 ks, ve střední části p. č. 5222, vých. okraj p. č. 5164, jz. kout p. č. 5132, záp. část sjezdovky; 2018 – 10 kvetoucích ex.
vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>) ^{1,4}	§3	VU/C3	jen v části Vršky, TTP ve vrcholové části na p. č. 5092, 5095, 5096, 5097 a v horní části sjezdovky; 2018 – 1 ex.
hrachor širolistý (<i>Latyrhus latifolius</i>) ¹	-	NT/C3	v horní polovině parcel č. 5285 a 5290, na parcelách č. 5225 a 5226, sev. okraj části a parcely č. 5188, v partii pod vrcholem hojněji v západní části a ve vrcholové partii na okraji lesa v severní části p. č. 5132
jetel bledožlutý (<i>Trifolium ochroleucon</i>) ¹	-	NT/C3	část Díly v jv. koutě, část Vršky trávníky ve vrcholové části a horní část sjezdovky
ostružiník šedavý (<i>Rubus canescens</i>) ¹	-	NT/C3	1 polykormon (3x4 m) v jz. části p. č. 5097
prasetník plamatý (<i>Hypochaeris maculata</i>) ¹	-	VU/C3	několik rostlin, ve střední části p. č. 5222, záp. část sjezdovky
růže galská (<i>Rosa gallica</i>) ¹	-	VU/C3	porůznu na sušších loukách
kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>) ¹	-	NT/C4a	vzácněji na parcele č. 5088
kalina tušalaj (<i>Viburnum lantana</i>) ¹	-	LC/C4a	v několika mladých exemplářích v hustém křovinatém porostu na jižním okraji ohbí panelové cesty, na záp. okraji p. č. 5222
Hrušeň polnička (<i>Pyrus pyraeaster</i>) ¹	-	NT/C4a	vzácně
prvosienka jarní (<i>Primula veris</i>) ¹	-	LC/C4a	stovky ks/hojněji

pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>)	§2	VU	dle IP 2019 nebyla zjištěna
řuhák obecný (<i>Lanius collurio</i>) ²	§3	NT	křoviny – pravidelné hnízdění, 6 párů
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>) ²	§2	VU	hnízdění není vyloučeno, 1 ks
jiříčka obecná (<i>Delichon urbica</i>) ²	-	NT	Přelety jedinců při lovu
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>) ²	§3	NT	Přelety jedinců při lovu
dudek chocholatý (<i>Upupa epops</i>)	§2	EN	v době tahu, jednotlivě
chrástal polní (<i>Crex crex</i>) ⁴	§2	VU	luční porosty, ojedinele (1 ex. v r. 2014)
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	§2	VU	v celé ploše, vitální populace
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	§2	NT	1 ks
lelek lesní (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	§2	EN	v době tahu, jednotlivě
slepýš křehký (<i>Angius fragilis</i>)	§2	NT	v celé ploše, vitální populace
užovka hladká (<i>Coronella autria</i>)	§2	VU	v celé ploše, vitální populace
soumračník čárkovaný (<i>Hesperia comma</i>) ³	-	VU	1 ex.
soumračník podobný (<i>Pyrgus armoricanus</i>) ³	-	EN	3 ex.
modrásek nejmenší (<i>Cupido minimus</i>) ³	-	VU	1 ex., slabá populace s vazbou na úročník bolhoj
modrásek lesní (<i>Cyaniris semiargus</i>) ³	-	VU	20 ex.
ohniváček černočárny (<i>Lycaena dispar</i>) ³	§2	-	1 ex., slabá populace nemá vhodné podmínky
ohniváček modroleký (<i>Lycaena hippothoe</i>) ³	-	NT	10 ex., středně silná populace
ohniváček celíkový (<i>Lycaena virgaureae</i>) ³	-	NT	2 ex., slabá populace, jádro výskytu na lesních loukách a pasekách mimo ZCHÚ
modrásek bahenní (<i>Phengaris nausithous</i>) ³	§2	NT	17 ex., středně silná populace
modrásek očkovaný (<i>Phengaris teleius</i>) ³	§2	VU	20 ex., silná populace
modrásek černoletý (<i>Plebejus argus</i>) ³	-	NT	10 ex., slabá populace
modrásek jetelový (<i>Polyommatus bellargus</i>)	-	VU	21 ex., silná populace
ostruháček švestkový (<i>Satyrrium pruni</i>) ³	-	NT	2 ex., vazba na trnku a švestku – pravděpodobnost silnější populace
batolec duhový (<i>Apatura iris</i>) ³	§3	-	1 ex., na lokalitě se vyskytuje v lemech svážnicových cest a v nivě potoka Zádilský
perleťovec fialkový (<i>Boloria euphrosyne</i>) ³	-	VU	10 ex., středně silná populace
perleťovec dvanáctitečný (<i>Boloria selene</i>) ³	-	NT	1 ex., velmi malá populace nebo pouze zálet z jiné lokality
hnědásek jitrocelový (<i>Melitaea athalia</i>) ³	-	NT	52 ex., silná populace
hnědásek kostkovaný (<i>Melitaea cinxia</i>) ³	-	VU	1 ex.

otakárek ovocný (<i>Iphicidles podalirius</i>) ³	§3	NT	4 ex., malá populace
kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>) ⁴	§1	VU	1 ex.
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>) ⁴	§3	-	luční porosty, jednotlivě
bělopásek dvouřadý (<i>Limenitis camilla</i>) ⁴	§3	NT	

Vysvětlivky: §1 – kriticky ohrožený druh dle vyhl. 395/1992 Sb.; §2 – silně ohrožený druh; §3 – ohrožený druh
* dle červených seznamů ČR 2017

1: Batoušek, P. (2014); odkazy na parcely odpovídají roku 2014

2: Pavelka, K. (2019)

3: Spitzer, L. (2019)

4: NDOP (navíc k dalším nálezům)

Bez indexu – převzato z předchozího plp.

V NDOP jsou nálezy Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR - Monitoring a mapování EVD (2012-2015)-D36, které udávají řadu ohrožených druhů motýlů na transektu, který zasahuje i do PP Vršky-Díly, avšak není zřejmé, který nález se vztahuje přímo k MZCHÚ.

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Zásadní abiotické disturbanční faktory patří do kategorie klimatických, kdy se projevují nebo mohou projevovat výrazné výkyvy od normálu. Jde o množství srážek a atmosférickou depozici dusíku. Především při absenci srážek hrozí nedostatek vody v půdě, což negativně ovlivňuje obecně vodní bilanci a může mít vliv i na druhovou diverzitu lučních porostů. V případě přivalových nebo dlouhodobých srážek mohou hrozit erozní události nebo sesuvy, případně zanesení splavenin z výše položených poloh. Atmosférická depozice dusíku podporuje rozvoj druhů na lokalitě nežádoucích.

b) biotické disturbanční činitele

V obecné rovině lze považovat za biotický disturbanční činitel považovat člověka. Jeho působení se může projevovat nevhodným managementem travinobylinných společenstev – jeho absence nebo naopak přílišná intenzita kosení, nedodržení termínu sečí, jednorázový pokos, nevhodná (příliš velká a těžká) technika, nízko nastavená žací lišta. Další výrazný vliv má zatížení lokality rekreací, jelikož se nachází v těsném sousedství zastavěného území (sídlíště Sychrov), kdy dochází k sešlapu vegetace, vyšlapávání stezek, zakládání ohnišť. Problémem je i venčení psů, kdy dochází k lokálním koncentracím obohacování půdy ze psích výkalů, případně je rušena fauna při volném pobíhání psů.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Ochrana přírody je na území praktikována od roku 1999, kdy byla 22. 2. nařízením Okresního úřadu Vsetín zřízena přírodní památka Vršky – Díly. Od roku 2000 dochází k systematické péči o nelesní ekosystémy v přírodní památce kosením luk. Pozornost se zaměřila na květnaté louky s výskytem ohrožených druhů rostlin. Na místech, která byla několik desetiletí bez údržby, sukcesně zarůstala náletovými dřevinami a agresivnějšími bylinami, se pravidelným

kosením zlepšily podmínky pro některé vstavačovitě rostliny, zejména pro pětiprstku žežulník, vstavač mužský a prstnatec bezový, jejichž populace se stabilizovaly nebo i rostou (dobře se regeneruje zejména populace prstnatce bezového na Vrškách v místě, kde se pravidelně vyskytoval do konce 60. let 20. století). V případě ťuhýka obecného a pěníce vlašské se od roku 2010 přistoupilo k zásadnější redukci náletových stromů a zmlazování dřevin, aby se zlepšily podmínky pro výskyt. Avšak v IP z roku 2019 nebyla pěníce zaznamenána. V minulosti byla zřízena naučná stezka.

b) lesní hospodářství

PUPFL se týká pouze dvou parcel (5143 a 5165, celková výměra: 0,3846 ha). V minulosti byly porosty obhospodařovány jako výmladkový les pro převážně palivové dříví. Původ porostu je pravděpodobně v náletu na snosech kamene. Postupem času se svou výmladností prosadil habr, který je v současnosti absolutní dominantou a šíří se i do okolních neobhospodařovaných ploch mimo PUPFL, kde místy tvoří regulární lesní prostředí.

V poslední době byl porost bez zásahu.

c) zemědělské hospodaření

Zemědělské hospodaření bylo provozováno převážně extenzivním způsobem. Území ZCHÚ si podrželo charakter mozaiky luk a pastvin, doplněných o výsadby ovocných stromů. Pouze původně vypásané meze zarostly nálety keřů.

d) myslivost

Území vždy poskytovalo i nepřímý užitek pro myslivost (kryt a potravní příležitosti pro zvěř), aktivně ale provozována či podporována nebyla a není.

e) rekreace a sport

Vlastní území rezervace nebylo využíváno k intenzivnějším formám rekreace. Docházelo k neorganizovanému využití pro krátkodobé vycházky. Turistické využití se zvýšilo zbudováním naučné stezky „Okolo Vsetína“, o kterou pečuje ZO ČSOP Valašské Meziříčí.

f) jiné způsoby využívání

Aktuálně není známo. Potenciálně je možno počítat s různými formami výzkumu.

Negativní vlivy (činitelé) a možná nebezpečí dalšího ohrožení:

- V případě květnatých luk s orchidejemi je nebezpečí zanedbání pravidelného kosení (nebo extenzivní pastvy) s následnou invazí trávy válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*) a šířením náletu dřevin, zejména trnky obecné. Plošné rozšíření dřevin by mělo za následek paradoxně snížení počtu ptáků, kteří hnízdí v těchto křovinatých biotopech – a to ťuhýka obecného a pěníce vlašské. Pro management těchto druhů je nutné pravidelně zmlazovat (resp. redukovat) rozrůstající se křovinaté porosty tak, aby vždy v okolí křovinatého porostu byla vypásaná nebo kosená louka, je nutná přítomnost mozaiky luk a menších, ojediněle i větších porostů křovin. Na některých obhospodařovaných květnatých loukách nebezpečí nadměrného hnojení nevhodnými hnojivy.
- V případě křovinatých stanovišť se vzácnou faunou nebezpečí plošně rozlehlejšího kácení křovin bez dohledu ochrany přírody případně nebezpečí vytvoření souvislejšího zápoje stromového patra v průběhu další neregulované sukcese dřevinných porostů.
- Dalším ohrožujícím faktorem je nadměrná návštěvnost lidmi z blízkého sídliště, kteří na obě lokality chodí často i se psy. Přítomnost psů může mít negativní dopad na

některou faunu (chřástal polní, koroptev polní – regenerace populace). Nebezpečí zakládání nových ohnišť občany při rekreačních pobytech v přírodě - zejména v části Vršky, kde jich bývá až deset. Poškození dřevin, které mají zvláštní ochranný význam – jedná se zejména o solitérní babyky na rozhraní parcel 5222 a 5221, z nichž u jedné z nich byla již hrubě poškozena spodní část kmene.

- Znečišťování odpadky od návštěvníků a od kontejnerů z panelového sídliště Sychrov (hlavně igelitové a papírové sáčky, zbytky obalů), polétavé předměty se sem často roznesou ze sídliště při silných větrech. Znečištění je místy intenzivní, největší je podél hlavní hřebenové cesty, po které vede i trasa naučné stezky, a v okolí ohnišť (prázdné láhve od alkoholu, PET lahve)

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

1. Zásady územního rozvoje Zlínského kraje
2. Koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny zlínského kraje do roku 2030 (mimo území CHKO), EKOTOXA, s.r.o., RADDIT consulting, s.r.o., 2021
3. Úplné znění územního plánu Vsetín po 4. změně, vydaný 2018, vypracoval STEMIO a.s., Praha, pracoviště Zlín - Malenovice
4. Oblastní plán rozvoje lesů pro PLO 41 - Hostýnsko-vsetínská vrchovina a Javorníky
5. Lesní hospodářský plán LHC 721000 Vsetín pro období 1. 1. 2020 – 31. 12. 2029
6. Lesní hospodářské osnovy LHC 721001 Vsetín pro období 1. 1. 2020 – 31. 12. 2029

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	41 – Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC 721000 Vsetín
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,027 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2020 – 31. 12. 2029
Organizace lesního hospodářství	-

Přírodní lesní oblast	41 – Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC 721001 Vsetín
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	0,3576 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2020 – 31. 12. 2029
Organizace lesního hospodářství	LČR, s. p., LS Vsetín

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

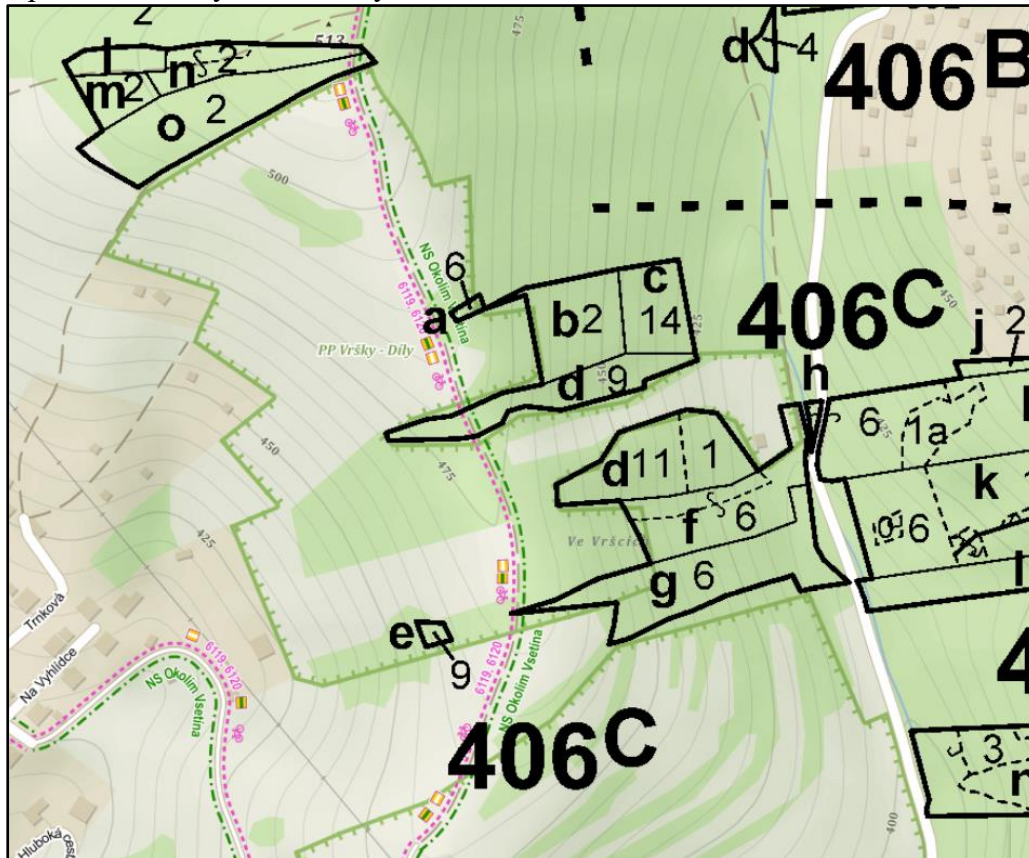
Přírodní lesní oblast: 41 – Hostýnskovsetínské vrchy a Javorníky				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
4B	Bohatá bučina	JD 7-20, DB 5-30, BK 50-70, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, LP 5-15, JL 0-1	0,3846 (1,82*)	100
4D	Obohacená bučina	BK6 LP2, JV1 JD1 (JV, KL)1	0 (0,13*)	0
4A	Obohacená kamenitá lipová bučina	BK 5–7, LP 1–3, JV 1–3, DB 1, JD 1, JLH, JS, HB, TR	0**	0
Celkem			0,3846 (1,95)	100 %

Zdroj: **KOLEKTIV**: Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Ministerstvo životního prostředí, Praha. 2006, publikováno v edici PLANETA 2006, Ročník XIV, číslo 9/2006, ISSN 1801-6898

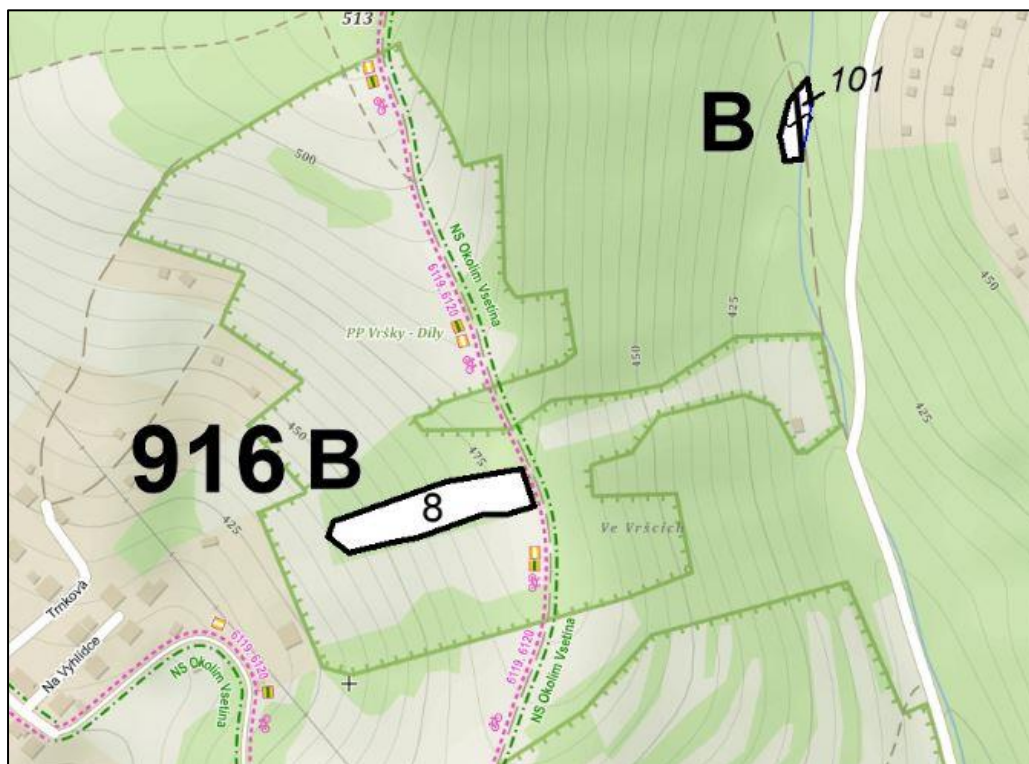
*) – údaj dle typologické mapy z OPRL (neodpovídá umístění ploch PUPFL)

***) – okrajově na hranicích MZCHÚ

Vzhledem k minimální výměře PUPFL nejsou v dalších částech pp řešeny kapitoly o lese v podrobnosti, vyžadované vyhláškou.

Výřez obrysové mapy LHO (LHC 721000)

Výřez obrysové mapy LHP (LHC 721001)

Přílohy:

T1 - Popis nelesních dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3- Mapa dílčích ploch a objektů

M4 - Lesnická mapa typologická

2.4.2 Základní údaje o nelesních plochách

A – severní část Vršky s extenzívními TTP v kombinaci s křovinami a solitérními dřevinami; ve východním okraji výraznější nástup sukcese

B – část Vršky, dvě rozsáhlejší květnaté louky s modrásky, oddělené linií dřevin

C – část Vršky, orchidejové plochy TTP se spíše solitérními dřevinami, v jižní třetině a na východním okraji i zapojené keře

D – část Vršky, k ZJZ otočený svah s výraznými terasami květnatých luk oddělených liniemi dřevin

E – část Vršky, ve spodní/západní části TTP a extenzívní sady s orchidejemi, v horní části zapojené porosty dřevin přecházející do lesního porostu

F – část Vršky, v podstatě sukcesí zarostlá plocha ve východní části ZCHÚ

G – část Vršky, lesní porosty, zčásti součást PUPFL, dominantní přehoustlá habřina v horní části

H – část Vršky, květnaté louky s modrásky a spíše solitérními dřevinami, souvislejší křoviny po obvodu plochy

I – část Vršky, bývalá sjezdovka Čertovka a v horní části i sousední porosty sřevin – převažující habřina, případně křovité formace v okrajích

J – část Vršky, sukcesí vzniklý zapojený porost dřevin i se stromovým patrem

K - část Vršky, sukcesí vzniklý zapojený porost dřevin i se stromy

L – část Díly, pod vodojemem, zčásti květnatá louka s orchidejemi, zčásti dřevinné sukcesní formace, především podél příjezdové cesty

M – část Díly, TTP s modrásky, jedna výraznější linie a jeden polygon sukcesních stádií dřevin

N – část Díly, mozaika luk, linií sukcesních stádií dřevin, zbytky extenzivních ovocných sadů s výskytem orchidejí, dalších druhů rostlin a motýlů

O – část Díly, sukcesí zarostlá plocha pod zatáčkou cesty k vodojemu

P – část Díly, terasa s extenzivním TTP, linie dřevin a část další terasy zčásti zarůstající křovinami

R – část Díly, mozaika různorodých TTP (louky i pastviny) linií křovin a zbytků ovocných stromů na pohledově exponovaných jv. svazích.

Přílohy:

T1 - Popis nelesních dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

Obecně platí, že je nedostatek aktuálních dat (především o vegetaci), proto nejsou určeny a nastaveny indikátory. U všech ekosystémů jde o zachování druhové pestrosti složení vegetace (především TTP), bez lepší znalosti současného stavu ale nelze blíže specifikovat, které druhy a v jaké početnosti mohou být měřitelným indikátorem.

ekosystém:	K3 Vysoké mezofilní křoviny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
druhová pestrost složení křovin	Při nedostatečné péči začínají dominovat pouze určité druhy	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
zachování liniového charakteru na pohledově exponovaných svazích	Při nedostatečné péči dochází k rozrůstání keřů a ztrácí se liniový charakter	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
alespoň 6 hnízdicích párů ťuhýka obecného		
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

Jelikož existuje vazba mezi ekosystémy travinobylinných porostů a předměty ochrany (rostlinné druhy), platí o určení indikátorů již výše uvedené.

Pro ťuhýka lze základní indikátor určit a vyhodnotit, bylo by dobré doplnit jej po konzultaci s ornitologem o nějaký další.

druh:	Ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
alespoň 6 hnízdicích párů	Hnízdí v křovinách má potenciál v rámci celé plochy, více byl zaznamenán v části Díly.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Ke kolizi může dojít v plochách se sukcesí keřů, kdy je třeba případ od případu na místě rozhodovat, zda je možné provést redukci za účelem zlepšení podmínek pro fytocenózy TTP a na ně vázané živočichy, či zda je účelnější ponechat sukcesi svému vývoji, případně jen drobnými zásahy udržovat vhodnou hustotu i skladbu křovin, aby byly zabezpečeny vhodné hnízdní podmínky především pro pěnici vlašskou a tůhýka obecného. Tato konkrétní rozhodnutí bude činit příslušný orgán ochrany přírody s ohledem na okamžité potřeby ochrany vzácné flóry a fauny.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy

Vzhledem k tomu, že PUPFL je do ZCHÚ začleněn spíše z důvodu arondace hranic a jeho výměra je ve vztahu k celému ZCHÚ nepodstatná, jsou následující zásady pojaty souhrnně (nejsou řešeny RSH).

Zásadním principem ochrany je nezhoršování aktuálního stavu

Nejdůležitější obecné požadavky na hospodaření v lesních porostech lze formulovat takto:

- nezvyšovat podíl geograficky nepůvodních dřevin
- při výchově a obnově přednostně a důsledně odstraňovat případné invazní a geograficky nepůvodní dřeviny
- včasnými a pravidelnými výchovnými zásahy upravovat složení druhové skladby ve prospěch klimaxových dřevin, neopomíjet úpravu nevhodné druhové skladby některých listnatých porostů (čistě habřiny)
- při hospodaření v lesích neopomíjet význam mrtvého dřeva v lesním ekosystému. Jeho účast v porostech lze zajistit mimo jiné ponecháním jednotlivých stromů přirozené dřevinné skladby (zejména doupných) na dožití a posléze do úplného rozpadu dřevní hmoty na místě (může jít i o zlomy; tyto stromy by se neměly nalézat přímo u cest, avšak je (z estetického hlediska) možné a vhodné, aby některé byly v dohledu cest nebo jejich křížení).

Pro daný porost existuje rozpor mezi vymapovaným biotopem L3.3 – Západokarpatské dubohabřiny a lesnickou typologií, která rozeznává dva typy bučin. Tento rozpor ale nemá vliv na samotnou podstatu ZCHÚ.

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

b) péče o nelesní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o nelesní ekosystémy

Ekosystém	K3 Vysoké mezofilní křoviny
Typ managementu	Zapěstování stabilního okraje, ředění zápoje keřů
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	1x/10 let
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje; skot, ovce, koza, kuň
Kalendář pro management	Ruční nástroje X (V) – III Hosp. zvíře: IV - X
Upřesňující podmínky	Porosty na suchých stanovištích lze dosti snadno stabilizovat zapěstováním trvalé hranice mezi křovím a sousedními porosty, protože jmenované expandující druhy tu rostou na hranici svých možností. Mnohé z nich setrvávají po mnoho desetiletí v setrvalém stavu i bez managementu. Obtížnější je to u porostů na běžných stanovištích prostřední vlhkosti (luční meze, kraje lesů, polní kazy), kde je třeba zásahy pravidelně opakovat. Tyto porosty udržujeme stabilizací jejich vnějších hranic – dovnitř trnitého porostu není přítom nutno vůbec lézt! Po několika desetiletích této údržby začíná porost přerůstat, jeho kmenový prostor řídne a objevují se v něm mladé stromy.

Tehdy již bývá jakž takž prostupný a je třeba jej ozdravit celkovým zmlazením, aby nepřerostl v lesík.

Mechanické odstraňování náletových druhů dřevin: Při radikálnějších zásahů nutno interval zkrátit, třeba až na jeden rok. Vývoj směrem k lesu může být přípustný u porostů, které jsou na počátku již odrostlé, s převahou stromů a – což je rozhodující – vyvíjejí se v habrové a teplomilné doubravy s četnými hájovými druhy bylin. Přípustné jsou i jednotlivé stromy zpestřující velkoplošné porosty křovin.

Chemické odstraňování náletových druhů dřevin – likvidace dřevin: herbicidy aplikujeme jen lokálně a jen na vzrostlé jedince úporně zmlazujících zavlečených druhů (zejm. akát), a to jednou ročně až do jejich udolání. Pak už stačí mechanická likvidace nových jedinců.

Chemické odstraňování nepůvodních druhů rostlin - likvidace bylin: jen pro druhy nepůvodní celík kanadský (*Solidago canadensis*), ne pro druhy domácí a expanzivní (kopřiva). Způsob likvidace je popsán ve zvláštní kapitole

Mechanické odstraňování náletových druhů dřevin: nutno vždy rozhodnout, zda šíření křovin není žádoucí nebo tolerovatelné (jde o to, jaké je okolí). Křoviny rostou a šíří se dosti nevyzpytatelně, navíc to záleží i na druhu (líška je „klidná“, růže velmi dynamická v nadzemní hmotě, trnka a svída v podzemním šíření). Interval zásahů nutno zkracovat, pokud je v okolí porostu ochránářsky cenná jednotka, která by mohla být ohrožena zarůstáním (např. suché xerothermní trávníky a lemy).

Použití hospodářských druhů zvířat: ovce dobře stabilizuje patu porostu, aby se nešířil, koza má sklon celý porost silně destruovat (což nemusí být na škodu – celkové radikální zmlazení) a vypást z něj vzácnější druhy, krávy si větvi valně nevšímají, ale nadělají do porostu tunely, silně vyšlapou podrost a časem kompaktní křovinu změní v mozaikovitý pastevní lesík nebo „savanu“.

Ředění zápoje keřů, odstranění odumřelé biomasy: Používáme v porostech s cennými světlomilnými druhy v bylinném patře nebo je-li třeba porosty silněji zmladit. Ředění zápoje keřů: Jen u porostů s trvalou pastvou nebo u porostů, které neobsahují druhy keřů s rychlým podzemním šířením (jako jsou trnka a svída), např. v lískových porostech.

Depozice odumřelé biomasy do porostu: Zcela výhradně u porostů s bezcenným bylinným patrem. Ukládat je třeba dovnitř porostů, ne na jejich světlý okraj. Mrtvou organickou hmotou mohou být větve z likvidace blízkých náletových nebo expanzních částí porostu, v nejhorším případě i zbytek sena z louky apod., nenajdeme-li lepší řešení.

Omezení stromů v porostu stylem pařezového hospodaření nebo ořezáním na hlavu (coppicing/pollarding): Stromy tím trvale udržujeme v keřové formě, takže nepřerostou a neutlačí keře. Tradiční management stromů v křovinách od

	pravěku po starší novověk. Možné je řezání na pařez i na hlavu. Nejlépe s tím začít u mladších stromů, kdežto vzrostlé stromy nutno postupným řezem připravovat, jinak většinou radikální zmlazení nesnesou.
--	--

Ekosystém	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky
Typ managementu	Sečení se sušením píce a odvozem sena (sečení s odklizením zelené píce, ohradníková pastva)
Vhodný interval	2x/rok
Minimální interval	1x/rok
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční nástroje, samohybná lehká technika; skot, ovce
Kalendář pro management	15. 7. – 31. 8. (možný od 15. 6. do 30. 9.)
Upřesňující podmínky	Optimální počet sečí je 2 do roka. Zásadně nepřihnojovat a nevápnit! Těžkou techniku používat jen na vybraných plochách. Dobu seče přizpůsobit tak aby nebyly ohroženy chráněné druhy živočichů a rostlin, především orchidejí a bezobratlých.

Ekosystém	T1.3 Poháňkové pastviny
Typ managementu	Sečení se sušením píce a odvozem sena+pastva rotační nebo sečení se sušením píce a odvozem sena+pastva jednorázová
Vhodný interval	2x/rok seč, 2x/rok pastva
Minimální interval	1x/rok seč, 1x rok pastva
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Vhodný - ruční nástroje, samohybná lehká technika, ovce, koza Možný - samohybná těžká technika
Kalendář pro management	Pastva: 1. 8. – 30. 9. (možný od 1. 6. do 31. 10.) Sečení: 15. 5. – 15. 7. (možný od 1. 5. do 31.7.)
Upřesňující podmínky	Alespoň 2x ročně pokosit v kombinaci s přepásáním. Pastvu provádět především ve druhé polovině vegetační sezóny. Následně dokosit případné nedopasky.

Ekosystém	T3.4 Širokolisté suché trávníky
Typ managementu	Sečení se sušením píce a odvozem sena, pastva jednorázová, (mechanické odstraňování náletu)
Vhodný interval	1x ročně (+ pastva otav)
Minimální interval	1x za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Lišťová sekačka a křovinořez (kosa)
Kalendář pro management	1. 6. – 15. 6. a/nebo 1. 8. – 30. 9.
Upřesňující podmínky	Vždy je nutné biomasu odvézt mimo zájmové území. Vhodný je časový posun sečí, aby stihla dozrát i semena pozdějších druhů (buď nekosit celou plochu ve stejnou dobu, ponechat pásy, nebo posunout seč v jednotlivých letech), je to dobré i pro hmyz. Třtinu křovištní (<i>Calamagrostis epigeios</i>) šířící se do porostu je potřeba likvidovat častějším sečením (3-5x ročně), případně vyvláčením. Počet sečí je třeba zvýšit i při šíření ovsíku vyvýšeného (<i>Arrhenatherum elatius</i>).

	Je možné jednorázové přepasení otav, a to buď ovцами, nebo kozami. Po skončení pastvy je nutné pokosení nedopasků. Vlastní likvidace náletu motorovými pilami a křovinořezy se provádí během zimního období X. – III. Dřevní hmotu je nutné z biotopu odvézt.
--	---

Kosení TTP s ohledem na charakter fytocenózy. V některých případech je možná i pastva. Květnaté louky s výskytem vstavačovitých rostlin: kosit 1 x ročně po odkvětu (případně na místech bez jejich výskytu lze kosit v době květu) od června do srpna, trávu z plochy odstranit. Vhodné doplnit extenzivní pastvou koz a ovcí na otavě.

Při kosení květnatých luk mozaikovitě ponechávat porosty s mateřídouškou a krvavcem totenem (často vazba na drobné drnové mravence a motýly z čeledi modráskovitých), při kosení ponechávat bez zásahu ostružiník šedavý a většinu rostlin hrachoru širolistého a kakostu krvavého.

Nekosit v jednom termínu velké plochy, kosit po menších částech, a to z důvodu šetrnosti pro bezobratlé živočichy (zejména motýlů). Na dokvetení (případně vysemenění) ponechávat část nektarodárných rostlin, např. dobromysl, dále koncentrovanější porosty chrpy luční a chrpy čekánku. Šetrným kosením je mimo jiné zajištěn i dostatek potravy pro ohrožené druhy ptáků. V místech, kde nerostou orchideje, lze alternativně provádět jen extenzivní pastvu dobytka (zejména koz a ovcí).

Porosty křovin se stromy (nejvíce rostou na mezích oddělujících louky): odstraňovat odrůstající stromy, aby se snížil zástin keřů (hloh, trnka obecná). Větší osvětlení keřů má za následek jejich kvalitnější olistění, což je příznivé pro hnízdění ťuhýka obecného a pěnice vlašské. Nejvíce stromů zastiňujících křoviny se nachází na Dílech (jsou většinou na mezích), menší množství je ve Vrškách na mezích.

Při zásazích do liniových porostů dřevin vytvářet menší přerušení bez dřevin, aby se zlepšila možnost migrace motýlů mezi jednotlivými porosty TTP.

Zmlazení keřových porostů (zejména porosty trnky obecné): přestárlé porosty keřů seřezat. Ťuhýk obecný a pěnice vlašská hnízdí zejména v mladších keřích, které mají dostatečně husté olistění. Největší porosty starých trnek obecných se nacházejí na Dílech, jsou prakticky na všech mezích, ve Vrškách se větší staré porosty trnky obecné nacházejí na dvou místech. K ořezu hlohů je třeba přistupovat individuálně – hustě olistěné keře a staré památkově vzrostlé hlohy nechat bez zásahu, odstraňovat je třeba málo olistěné a živořící keře.

Louky s agresivními bylinami (třtina) je potřebné kosit aspoň 2 krát ročně – květen/červen, červenec/srpen. K eliminaci třtiny je možno využít poloparazitického kokrhele.

Odstraňování mechu: na zastíněných místech na loukách dobře vegetuje mech. Jedná se o místa podél lesů a v okolí vzrostlejších porostů stromů a křovin. Mech je třeba rozrušit, vyhrabat a deponovat mimo udržovanou plochu (vzhledem k tomu, že mech při pálení hodně zadýmkuje, málokdy se dá zcela vysušit, doporučuje se jej pouze ukládat co nejčerstvější na hromady k tlení do zástinu dřevin).

Posečenou biomasu z luk nutno odklízet. Pokosená biomasa po usušení bude odvezena nebo kompostována, alternativně lze trávu hned po seči (ještě čerstvou) deponovat na vhodná místa, kde se nenachází vzácná květena – tj. na místech degradovaných postupující sukcesí trnky obecné, do porostů dřevin se stromy a keři, lze uložit i na okraje lesa. V zástinu dřevin je vyšší vlhkost, tam dochází k rychlejšímu rozkladu hmoty. Hnijící hmota je využitelná jako úkryt pro plazy, zejména pro slepýše a užovky hladké, vhodná je i pro jejich rozmnožování (podpoří se tím zejména množení slepýše, který je významnou částí potravního řetězce). Místa pro deponování trávy budou určena pracovníkem orgánu ochrany přírody s ohledem na výskyt chráněné květeny. V dalších letech je nutno využívat již dříve založené deponie.

Pastvu provádět optimálně s menší skupinou ovcí nebo koz, je možná také pastva skotu či

koní. Pastva je pozitivní zejména pro výskyt hmyzu, který naopak trpí kosením. Optimální je vytvořit mozaiku různých druhů obhospodařování (údržby): kombinace kosení na různých místech v různou dobu s extenzivní pastvou, některý rok vypást, druhý rok jen pokosit atd.

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Ohrožené druhy rostlin vyskytující se v území, nevyžadují žádnou samostatnou péči. Pokud budou dodrženy zásady plánu péče s navrženým managementem, bude podpořen i výskyt daných druhů v území. V případě expanze třtiny použít, kromě častějšího kosení, dosevu kokrhele luštince. Více k managementu rostlin v předchozím textu.

d) péče o populace a biotopy živočichů

Ohrožené druhy rostlin vyskytující se v území, nevyžadují žádnou samostatnou péči. Pokud budou dodrženy zásady plánu péče s navrženým managementem, bude podpořen i výskyt daných druhů v území. Pro podporu některých druhů modrásků je možno provést dosev krvavce totenu. Více k managementu živočichů v předchozím textu.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Ovocné dřeviny – staré odrůdy: Na několika místech se nacházejí zpustlé sady, kde rostou staré odrůdy ovocných stromů. Je třeba provést analýzu odrůd, sady zregenerovat a hodnotné stromy udržovat v příznivém stavu (prosvětlení porostů a korun, odstranění poškozených částí apod.).

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Výhledově pro obnovu je přípustná holoseč, avšak minimálně ve třech etapách.

V případě těžby stromů v okolních porostech se nesmí přes louky svázet vytěžené dřevo na měkkém nebo rozmoklém terénu. Rozježděním luk by došlo k závažnému poškození chráněné květeny. Dřevo lze svázet nejlépe při zámruzu nebo při vyšší sněhové pokrývce, případně v suchém období roku nejméně 10 dnů po posledním dešti.

Pokračovat v zásazích do porostního okraje u sjezdovky, v habřině v okolí její horní části a nad ní (z velké části nepatří do PUPFL) je třeba plošné probírky s cílem rozvolnit zápoj, případně podpořit jiné autochtonní druhy než habr.

Příloha:

T1 - Popis nelesních dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

e) nelesní ekosystémy

A – podpora orchidejí a modrásků, mozaikovitě sečení od 1. 9., výřez křovin

B – květnatá louka s modrásky, sečení do 15. 6.

C – orchideje a modrásci, mozaikovitě sečení od 15. 7. s ponechanými neposečenými plochami, které se budou střídát, výřez křovin

D – květnaté louky – sečení 2x (červen a září) nebo 1x červenec – srpen

E – orchideje – sečení od poloviny července, výřez křovin

F – prořezávka dřevin

G – probírka nejen na PUFL

H – modrásci – do 15. 6. nebo od 1. 9., výřez křovin

I – orchideje a modrásci – sečení od 15. 7. s ponechanými neposečenými plochami, které se budou střídát, výřez křovin v okrajích a probírka v habřině v horní části

J – prořezávka dřevin
K - prořezávka dřevin
L – orchideje, mozaikovitě sečení od 15. 7.,
M – modrásci – sečení do 15. 6.
N – orchideje, další druhy rostlin a motýli, sečení od 15. 8., výřez křovin, ošetření ovocných stromů (cca 15 kusů)
O – výřez křovin
P – mozaikovitě sečení od 15. 7.
R – mozaikovitě sečení a pastva od června do října současně vždy na max. 1/5 plochy, výřez křovin

Příloha:

T1 - Popis nelesních dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo ZCHÚ je vymezeno. Pro lesní porosty se jedná především o parcely č. 5139 a 5141, kde je třeba výrazného zásahu do porostního okraje především ze severní části kvůli odstínění navazujících luk. Holoseč je přípustná z toho důvodu, že při vykácení lesa dojde k výraznému osvětlení květnatých luk, které leží ze severní strany tohoto lesa. Tím se na uvedených loukách po vykácení výrazně zlepší světelné i vlhkostní podmínky (bude nižší vlhkost půdy), které jsou pro udržení vzácné květeny žádoucí, protože zde chráněné druhy orchidejí jsou světlomilné a suchomilnější.

Ostatní plochy OP jsou udržovány jako TTP, což je vhodný management a je třeba v něm pokračovat. V místech, kde nastupují sukcesní stádia křovin je nezbytný zásah/výřez na hranici s vlastním ZCHÚ, na vnější hranici je takový zásah vhodný.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Bude obnoveno pruhové značení po celém obvodu (zároveň je třeba počítat s omezenou životností takového značení, proto je třeba počítat ke konci platnosti plánu péče s jeho obnovou).

V současnosti je nedostatečné značení ZCHÚ označníky s malým státním znakem (především kvůli vandalismu). Proto budou instalovány nové tabule na okrajích ZCHÚ, především na přístupových cestách.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Bez návrhu.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

- projednat zapracování požadavků ochrany přírody do budoucích LHO a LHP

c) ostatní

Bez návrhu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

V ZCHÚ jsou průběžně evidována ohniště, která jsou likvidována společně s odpady okolo. Úklid odpadků je prováděn v celém území, především ale podél cesty s turistickým značením a na plochách přiléhajících k sídlišti. Nutná je průběžná kontrola stavu, uklízení odpadků (především v období květen – září). V nedávné minulosti byl řešen problém s bezdomovci, který se může opět kdykoliv objevit. Další výrazný problém představují pejskaři, kteří

nechávací pobíhat své mazlíčky „na volno“. Kromě obohacování půdy dusíkem z výkalů, které nejsou každým uklizeny je volný pohyb psů stresující pro všechny živočichy v ZCHÚ, zvláště pro ptáky hnízdící v křovinách. Je třeba vhodné osvěty, aby se volnému pohybu psů zabránilo. Jako nevhodné se jeví vedení cyklotras 6119 a 6120 skrz ZCHÚ a v souběhu s naučnou stezkou. Kromě konfliktů mezi cyklisty a pěšími, dochází k nevhodnému poškozování cesty např. při brždění (podpora vodní eroze). Je třeba změnit/přetrasovat vedení cyklotras na západ a sever kolem hřbitova a hvězdárny po místní silniče.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Budou instalovány informační tabulky na označníky. Území je velmi vhodné pro využití v ekologické osvětě – v těsné blízkosti chráněného území se nachází základní škola a velké panelové sídliště včetně čtvrti rodinných domků. Přes přírodní památku prochází trasa naučné stezky Okolím Vsetína, která je hojně turisty využívána, avšak v současnosti je silně zanedbaná. Škola v rámci ekologické výchovy vytvořila informační materiály. Bylo by vhodné vytvořit nějaké další i pro Informační centrum ve Vsetíně. Nabízí se spolupráce s místními skauty o převzetí patronátu a dalších aktivitách.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V průběhu platnosti tohoto plánu péče je nutno provést 2x inventarizační průzkumy rostlin včetně fytoecologických snímků na stacionárech (poprvé co nejdříve, podruhé před koncem platnosti tohoto plánu péče aby bylo možno vyhodnotit prováděný management a nastavit indikátory stavu). Dále alespoň 1x nechat zpracovat inventarizační průzkumy hlavních skupin bezobratlých – zejména skupiny pavouci, brouci, rovnokřídlí, motýli, blanokřídlí. Optimální by bylo provádět každoroční monitorování stavů hnízdící populace u hlavních druhů ptáků (pěnice vlašská, ťuhýk obecný, krutihlav obecný) a u rostlin (orchideje, hrachor široolistý, ostružiník šedavý). Vhodné provést dále inventarizaci hub. Monitoring modrásků provádět v cca tříletém intervalu.

Možností je spolupráce s místními základními a středními školami a univerzitami přírodovědného a/nebo zemědělského zaměření při vhodné formě specifického výzkumu. Vhodný by byl dlouhodobější výzkum, avšak možnosti se nabízejí i pro zpracování bakalářských, diplomových nebo disertačních prací.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Mozaiková seč ručně vedenou sekačkou a křovinořezem včetně likvidace biomasy na místě	11,7 ha	10x	3 978 000,-
Seč ručně vedenou sekačkou a křovinořezem včetně likvidace biomasy na místě (plocha D) 2x ročně	0,85 ha	20x	578 000,-
Pastva	1 ha	10x	350 000,-
Podrobné inventarizační průzkumy bezobratlých	5 ks	1x	175 000,-
Podrobný inventarizační průzkum obratlovců	1 ks	1x	40 000,-
Inventarizace rostlin včetně fytoocenologických snímků na stacionárech	1 ks	2x	74 000,-
Monitoring ZCHD rostlin a živočichů		3x	60 000,-
Pruhové značení	4 800 m	2x	19 000,-
Nové označníky	7 ks	1x	35 000,-
Informační tabulky na označníky	7ks	1x	7 000,-
Kontrola a údržba označníků s tabulí		průběžně	15 000,-
Likvidace ohnišť a odpadků		průběžně	25 000,-
Výřez křovin a ořez větví přesahujících z porostního pláště	4 ha	2x	1 144 000,-
Ošetření starších ovocných stromů	20 ks	průběžně	62 000,-
Arboristické posouzení ovocných stromů	20 ks	1x	40 000,-
Výroba propagačního letáčku včetně tisku	1000 ks	1x	25 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			6 636 000,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

BATOUŠEK, P., 2014. Inventarizační průzkum rostlin lokality PP Vršky – Díly. Zlín. (uložen na KrÚZK, OŽPZE)

CULEK, M. et al., 1995. Biogeografické členění ČR. Praha, Enigma, 347 s. ISBN 80-85368-0-3

GUTH, J., 2002. Praktické a metodické poznámky ke klasifikaci biotopů. Praha, AOPK ČR, 2002. 10 s.

HÁKOVÁ, A. et al., 2003. Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy NATURA 2000. AOPK ČR. Praha.

CHYTRÝ, M. et al., 2001. Katalog biotopů ČR. Praha, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 304 s. ISBN 80-86064-55-7.

MACKOVČIN, P., JATIOVÁ, M. A KOL., 2002. Zlínsko. In: Mackovčín P. Sedláček M. (eds): Chráněná území ČR, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 376 s. ISBN 78-89562-23-6

MACKŮ, J. et al., 1993. Klasifikační systém lesních půd, ÚHÚL Brandýs nad Labem

MARHOUL, P., TUROŇOVÁ, D., (eds.): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Metodika AOPK ČR. AOPK ČR. Praha. 2008

PAVELKA, J., TREZNER, J., 2001: Příroda Valašska (okres Vsetín). ZO ČSOP 76/06 *Orchidea*, Vsetín, 480 s. + 64 s. bar přílohy.

PAVELKA, K., 2019. Inventarizační průzkum ptáků (*Aves*) v PP Vršky – Díly v k. ú. Vsetín v hnízdním období roku 2019. Vsetín. (uložen na KrÚZK, OŽPZE)

PLÍVA, K. et al., 1984. Přírodní lesní oblasti ČSR. Praha, Ministerstvo lesního a vodního hospodářství ve Státním zemědělském nakladatelství

QUITT, E., 1971. Klimatické oblasti Československa. Brno, Academia, GÚ ČSAV v Brně, 73 s

SPITZER, L., 2019. Průzkum denních motýlů na území PP Vršky - Díly (závěrečná zpráva). Halenkov. (uložen na KrÚZK, OŽPZE)

Nařízení Okresního úřadu Vsetín č.-2/1999 ze dne 10. 3. 1999 o zřízení přírodní památky Vršky - Díly

Plán péče o přírodní památku Vršky - Díly na období 2013 – 2022 (uložena na KrÚZK, OŽPZE)

Rezervační kniha PP Vršky - Díly (uložena na KrÚZK, OŽPZE)

Vlastní terénní šetření v roce 2022 a ústní sdělení pracovníků OŽPZE Zlínského kraje.

4.3 Seznam používaných zkratek

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

ČR – Česká republika

EVL – Evropsky významná lokalita

KrÚZK – Krajský úřad Zlínského kraje

LBK - lokální biokoridor

LHO – lesní hospodářské osnovy

LHP – lesní hospodářský plán

(M)ZCHÚ – (maloplošné) zvláště chráněné území

OP – ochranné pásmo

OPRL – oblastní plán rozvoje lesů

ORP – obec s rozšířenou působností

PP – přírodní památka

plp – plán péče

PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa

RSH – rámcové směrnice hospodaření

(S)LT – skupiny lesních typů

ÚP – územní plán

TTP – trvalý travní porost

ÚSES – územní systém ekologické stability

ZCHD – zvláště chráněný druh

OŽPZE – odbor životního prostředí a zemědělství

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Ing. Darek Lacina, Ondráčkova 556/199, Brno

na zpracování se podílela: Bc. Magdaléna Šnajdarová, pracovnice OŽPZ KrÚZK

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis nelesních dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich**

Seznam parcel v PP Vršky - Díly

Seznam parcel v ochranném pásmu PP Vršky - Díly

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Příloha T1: Popis nelesních dílčích ploch a objektů a výčet plánovaných zásahů v nich

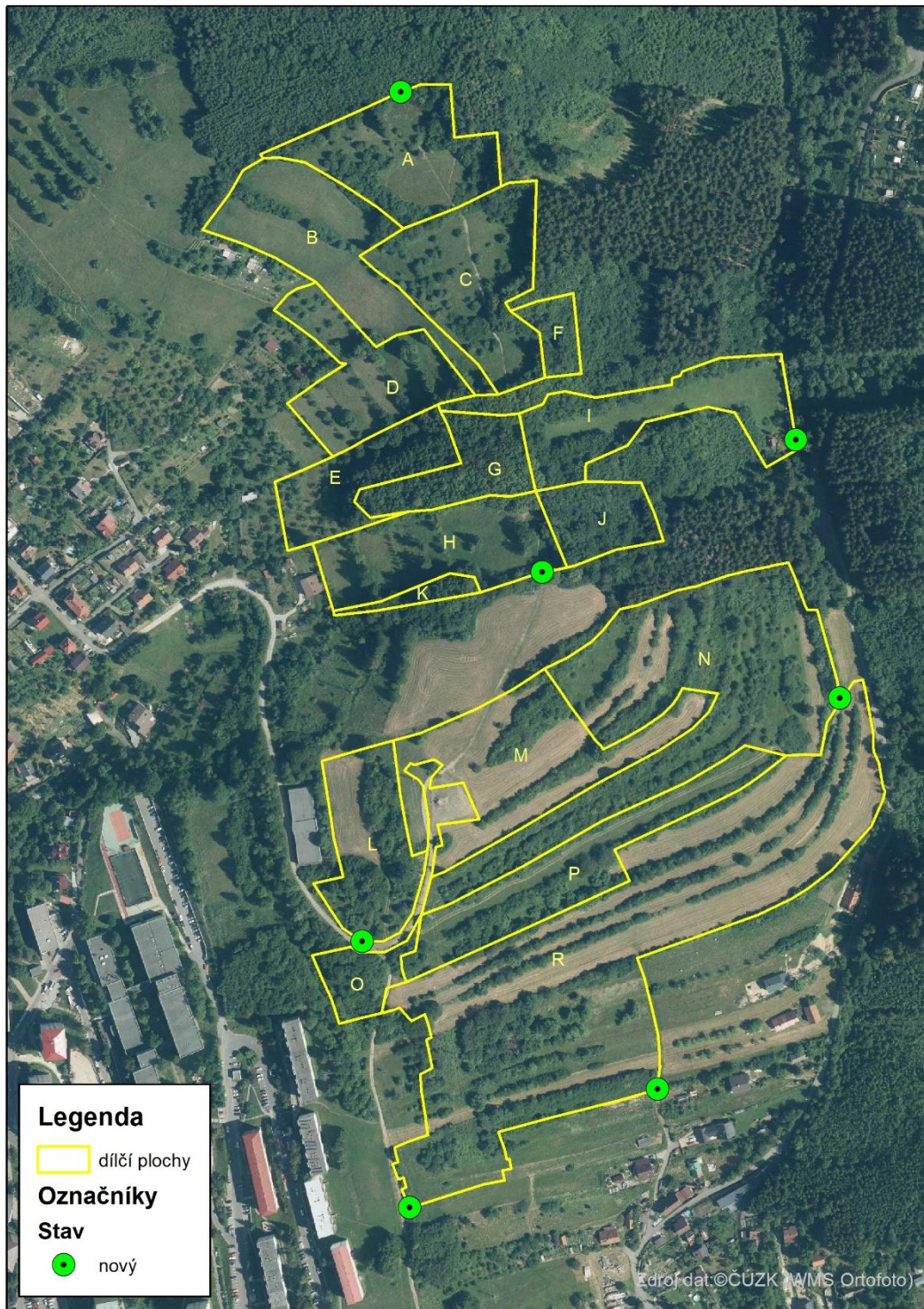
označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
A	1,0496	Ext. TTP v kombinaci s křovinami a solitérními dřevinami Cíl péče: Podpora orchidejí a modrásků	1. Mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 1	IX X - III	1x/rok 2x
B	1,1954	Květnaté louky s modrásky Cíl péče: Podpora modrásků	1. Časná mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 2	do 15. 6. X - III	1x/rok 2x
C	1,2189	Orchidejové TTP se solitérními dřevinami a modrásky Cíl péče: Zachování společenstva	1. Mozaiková seč s ponechanými neposečenými plochami, které se budou střídát 2. Výřez dřevin	1 1	od 15.7. X - III	1x/rok 2x
D	0,9111	Svah s výraznými terasami květnatých luk oddělených liniemi dřevin Cíl péče: Zachování společenstva	1. Sečení 2x ročně (varianta min. 1x ročně)	1	VI – IX (VII – VIII)	2x (1x)/rok
E	0,6743	Spodní část s TTP a extenzivní sady s orchidejemi, v horní části zapojené porosty dřevin přecházející do lesního porostu Cíl péče: Mozaika TTP s orchidejemi a ext. sadů	1. Mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 1	od 15.7. X - III	1x/rok 2x
F	0,1958	Sukcesí zarostlá plocha Cíl péče: Mozaika TTP se solitérmi nebo skupinkami dřevin	1. Výřez dřevin 2. Seč	1 2 (později 1)	X – III od 15.7.	2x/2 roky + 1x/8 let 1x/rok
G	0,5565	lesní porosty převážně habru, zčásti mimo PUPFL Cíl péče: Karpatská dubohabřina s pestrým bylinným patrem	Probírka zaměřená na habr, prosvětlení, podpora dalších autochtonních druhů dřevin	2	určí LHP	určí LHP
H	1,0541	Květnaté louky s modrásky a spíše solitérními dřevinami Cíl péče: Podpora modrásků	1. Časná nebo pozdní mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 2	do 15.6./IX X - III	1x/rok 2x
I	1,0067	Bývalá sjezdovka Čertovka a v horní části i sousední porosty dřevin, nahoře habřina Cíl péče: Podpora orchidejí a modrásků	1. Mozaiková seč s ponechanými neposečenými plochami, které se budou střídát 2. Výřez dřevin okolo sjezdovky 3. Probírka v habřině	1 1 2	od 15.7. X – III X - III	1x/rok 2x 1x
J	0,4337	Sukcesí zarostlá plocha Cíl péče: Mozaika TTP se solitérmi nebo skupinkami dřevin	1. Výřez dřevin 2. Seč	1 2 (později 1)	X – III od 15.7.	2x/2 roky + 1x/8 let 1x/rok
K	0,1164	Sukcesí zarostlá plocha Cíl péče: Mozaika TTP se solitérmi nebo skupinkami dřevin	1. Výřez dřevin 2. Seč	1 2 (později 1)	X – III od 15.7.	2x/2 roky + 1x/8 let 1x/rok
L	0,8502	Květnatá louka s orchidejemi a dřevinné sukcesní formace pod vodojemem Cíl péče: Květnatá louka s orchidejemi	1. Mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 1	od 15.7. X - III	1x/rok 2x
M	1,5258	TTP s modrásky, plochy sukcesních stádií dřevin Cíl péče: Podpora modrásků	1. Časná mozaiková seč 2. Výřez dřevin	1 1	do 15. 6. X - III	1x/rok 2x
N	2,8021	Mozaika luk, linií sukcesních stádií dřevin, zbytky extenzivních ovocných sadů s výskytem orchidejí, dalších druhů rostlin a motýlů Cíl péče: Zachování společenstva	1. Mozaiková seč později v létě 2. Výřez dřevin 3. Arboristické ošetření vybraných jedinců ovocných dřevin	1 1 2	od 15.8. X-III neurčeno	1x/rok 2x neurčeno
O	0,2898	Sukcesí zarostlá plocha v zatáčce pod vodojemem Cíl péče: Mozaika TTP se solitérmi nebo skupinkami dřevin	1. Výřez dřevin 2. Seč	1 2 (později 1)	X – III od 15.7.	2x/2 roky + 1x/8 let 1x/rok
P	1,0948	Terasa s extenzivním TTP, linie dřevin a část další terasy zčásti zarůstající křovinami Cíl péče: Zachování společenstva	1. Mozaiková seč	1	od 15.7.	1x/rok

R	4,8674	Mozaika různorodých TTP (louky i pastviny) linií křovin a zbytků ovocných stromů na pohledově exponovaných svazích Cíl péče: Zachování krajinného obrazu plochu	1. Mozaiková seč a pastva od června do října současně vždy na max. 1/5 plochy	1	VI – XI	1x/rok
			2. Výřez dřevin	1	X - III	2x

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

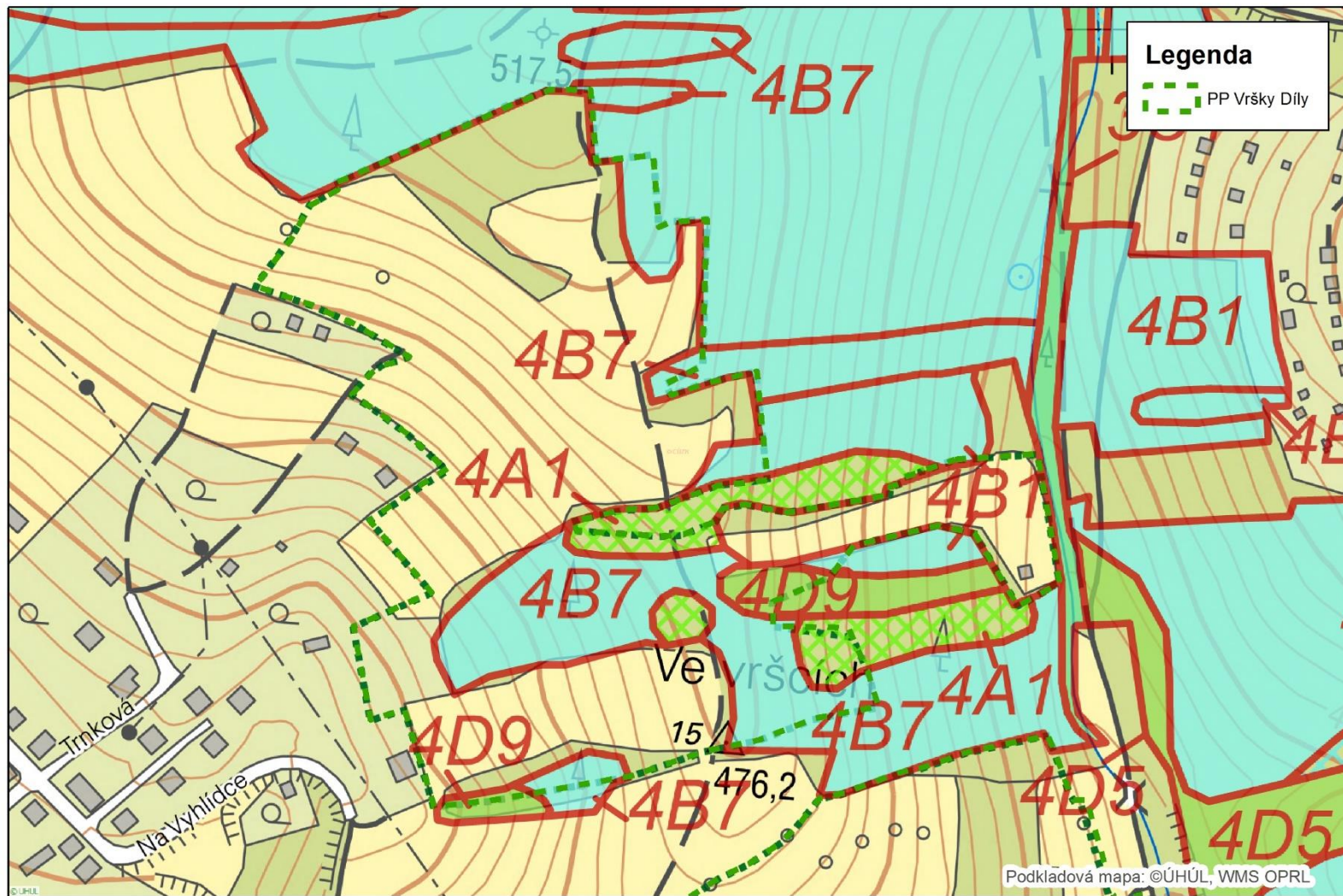
1. *stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),*
2. *stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),*
3. *stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).*

M3: Mapa dílčích ploch a objektů

0 40 80 160 m

M4 - Lesnická mapa typologická

0 30 60 120 180 240 m